

شیوه نامه هسته های پژوهشی

مقدمه

با توجه به تاکید تعالیم اسلام در جهت گسترش مرزهای دانش و پژوهش، به منظور ارتقاء سطح سلامت جامعه و عملیاتی نمودن نقشه جامع علمی کشور جهت رسیدن به اهداف سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ از طریق ایجاد هسته های پژوهشی، شیوه نامه حاضر با رویکرد جامعیت بخشیدن به مراحل راه اندازی و هدایت صحیح امور در هسته های پژوهشی تدوین شده است. در این شیوه نامه شرح وظایف هر یک از اجزای هسته های پژوهشی به تفکیک بیان می گردد.

ردیف	عنوان	شماره صفحه
۱	تعریف هسته پژوهشی	۳
۲	ارکان هسته ها	۳
۳	نحوه تصویب هسته های پژوهشی	۴
۴	وظایف و مسئولیتهای محوله سوپروایزر(ناظرعالی) هسته های پژوهشی در مرکز	۶
۵	وظایف و مسئولیتهای محوله مسئول هسته پژوهشی	۶
۶	وظایف و مسئولیتهای محوله دستیار هسته پژوهشی	۶
۷	وظایف و مسئولیتهای محوله اعضای گروه هسته پژوهشی	۶
۸	نحوه انتخاب و وظایف محوله شورای پژوهشی مرکز	۷
۹	محصول	۷
۱۰	واحد KTE (ترجمان دانش) در مرکز تحقیقات	۷
۱۱	شرکتهای دانش بنیان	۸
۱۲	پذیرش نیروی انسانی(هیئت علمی پژوهشی)	۸
۱۳	پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی(PhD by Research)	۸
۱۴	تجهیزات	۹
۱۵	تالیفات	۹
۱۶	نحوه درج افیلیشن	۹
۱۷	لغو هسته ها و ایجاد هسته جدید در مرکز تحقیقات	۱۰

تعریف هسته پژوهشی

به مجموعه فعالیتهای منسجم و هدفدار پژوهشی اطلاق می شود که برای رسیدن به حداقل یک محصول قابل سنجش و ارزیابی در طول زمانی مشخص تعریف شده باشد. این محصول الزاماً می بایست مبتنی بر اصول دانش محوری و دانش بنیانی و در جهت خلق ثروت بوده و حداقل یکی از نیازهای حوزه سلامت جامعه را پاسخگو باشد.

از مهمترین دلایل ایجاد هسته های پژوهشی انسجام فعالیتهای تحقیقاتی مراکز در یک یا چند مشکل حوزه سلامت است تا ضمن تقویت زیر ساختها برای حل مسئله بتوانند با انضباط مالی بیشتر امکان دستیابی به هدف تعیین شده را تقویت نمایند؛ به همین دلیل تمام فعالیتهای مرکز به نحوی روشن می بایست در ارتباط با هسته تحقیقاتی باشد.

ارکان هسته ها

هر یک از هسته های پژوهشی در مراکز تحقیقاتی دارای دو بعد می باشد. بعد اول هر هسته تحقیقاتی امور اداری- مالی، و بعد دوم فعالیتهای علمی و تحقیقاتی است. در بعد اول که امور اداری - مالی در نظر گرفته شده است نحوه تشکیل هسته عبارت است از: ۱- سوپروایزر هسته تحقیقاتی که این مسئولیت بر عهده رئیس مرکز تحقیقات خواهد بود. ۲- مسئول هسته تحقیقاتی، ۳- دبیر هسته تحقیقاتی(دستیار)، ۴- تیم پژوهشی یا اعضای گروه علمی که در تحقق اهداف مسئول و دستیار را همراهی می کنند، ۵- امور مالی، ۶- تجهیزات، ۷- پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی، ۸- پذیرش نیروی انسانی (هیئت علمی پژوهشی) تعاریف هر یک از موارد ذکر شده در فصلهای مربوطه به تفصیل بیان می گردد. در بعد دوم که مربوط به فعالیتهای علمی و تحقیقاتی است عبارت است از: ۱- عنوان هسته تحقیقاتی، ۲- تعریف، ۳- هدف، ۴- ماموریت، ۵- خطوط تحقیقاتی، ۶- محصول.

نحوه تصویب هسته های پژوهشی :

هسته های پژوهشی به سه شیوه جهت ارائه به معاونت تحقیقات و فناوری قابل طرح هستند :

پژوهشکده:

هر کدام از پژوهشکده های دانشگاه امکان معرفی حداکثر تا پانزده هسته پژوهشی را خواهند داشت. که ابتدا در شورایی پژوهشکده مصوب و سپس با طرح در شورای هماهنگی مراکز تحقیقاتی رسمیت یافته و در نرم افزار پژوهشیار وارد میشود، پس از تصویب و اعلام رسمی عنوان و ابلاغ مسئول هسته توسط معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه، معاونت موظف به تامین کلیه منابع مورد نیاز هسته های پژوهشی است معاونت تحقیقات و فناوری با عنایت به وظیفه بالقوه خود تمامی مراحل پیشرفت را رصد نموده امکانات کافی جهت ارزیابی و ارزشیابی های سالیانه را تامین می نماید. لازم به ذکر است در پژوهشکده رئیس پژوهشکده سوپروایزر هسته ها بوده و وظیفه نظارت و تایید هسته ها را بر عهده دارد.

مرکز تحقیقات:

هر کدام از مراکز تحقیقاتی امکان معرفی حداکثر تا پنج هسته پژوهشی را داشته و با توجه به تعداد هسته های پیشنهادی می بایست ضمن رعایت کلیه چارچوبهای لازم جهت تامین ارکان هسته پس از تصویب در شورای پژوهشی و شورایی مرکز و شورای هماهنگی مراکز تحقیقاتی و اعلام رسمی عنوان و ابلاغ مسئول هسته توسط معاون تحقیقات و فناوری در نرم افزار پژوهشیار وارد گردد. معاونت موظف به تامین کلیه منابع مورد نیاز هسته های پژوهشی است معاونت تحقیقات و فناوری با عنایت به وظیفه بالقوه خود تمامی مراحل پیشرفت را رصد نموده امکانات کافی جهت ارزیابی و ارزشیابی های سالیانه را تامین می نماید.

پژوهشگران آزاد:

کلیه اعضا هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران مشروط بر اینکه در هیچ یک از مراکز تحقیقاتی و یا پژوهشکده های دانشگاه به عنوان عضو شورایی و شورای پژوهشی و یا هسته های پژوهشی مرکز عضویت نداشته و تمایل به انجام فعالیتهای پژوهشی دارند، میتوانند حداکثر یک عنوان هسته پژوهشی را معرفی نمایند طبیعی است که ارکان هسته می بایست از کلیه ضوابط اعلام شده تبعیت نماید. در اینصورت سوپروایزر هسته پیشنهادی بجای رئیس مرکز تحقیقاتی، ریاست دانشکده مربوطه است. بدیهی است که کلیه امکانات و تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز از طرف دانشکده در اختیار پژوهشگر قرار داده شده و پس از تصویب عنوان در شورای پژوهشی دانشکده و به درخواست رئیس دانشکده مربوطه و تصویب در شورای هماهنگی

مراکز تحقیقاتی و ابلاغ معاون تحقیقات و فناوری در پژوهش‌های مالی هسته‌های پژوهشی در قالب سیستم پژوهشیار بعهدہ معاونت تحقیقات و فناوری است. ارزیابی و ارزشیابی پروژه‌ها بعهدہ معاونت تحقیقات و فناوری است.

اهداف پژوهشی هسته‌ها

از مهمترین دلایل ایجاد هسته‌های پژوهشی انسجام فعالیتهای تحقیقاتی مراکز در یک یا چند مشکل حوزه سلامت است تا ضمن تقویت زیر ساختها برای حل مسئله بتوانند با انضباط مالی بیشتر امکان دستیابی به هدف تعیین شده را تقویت نمایند به همین دلیل تمام فعالیتهای مرکز به نحوی روشن می‌بایست در ارتباط با هسته تحقیقاتی باشد. ازجمله مهمترین فعالیتهای مراکز تحقیقاتی می‌توان از، جذب نیروی انسانی متخصص، جذب دانشجویان دکتری مبتنی بر پژوهش، دعوت به همکاری افراد از داخل و خارج کشور در رابطه با هسته پژوهشی، برگزاری همایش‌های موثر و سودمند در خصوص هسته تحقیقاتی که منجر به انتشار نتایج همایش می‌گردد، خرید ادوات و وسایل تحقیقاتی و آزمایشگاهی مرتبط با موضوع هسته، ایجاد فضاهای مناسب با موضوع، انسجام در مقالات و پروپوزال‌های منتشره، شرکت افراد در کارگاه‌ها و فرصت مطالعاتی با هدف مشخص و ارائه گزارش از دستاوردهای شرکت در موارد فوق به نحوی که حاکی از تاثیر شرکت فرد در حل مسئله یا انتخاب روشهای نو برای آن باشد. هم‌گرایی محققین و دانشمندان و دانشجویان برای حل یک موضوع و ایجاد شبکه محققین در یک یا چند زمینه مشخص، ایجاد و تولید محصولات دانش بنیان و بهبود روشهای کسب و کار، استفاده از کلیه ظرفیتهای آزمایشگاهی و تحقیقاتی مراکز، و تاسیس شرکتهای دانش بنیان بر مبنای هسته‌های پژوهشی است.

وظایف و مسئولیتهای اعضای هسته پژوهشی در مراکز تحقیقاتی

وظایف و مسئولیتهای محوله ناظر ارشد هسته پژوهشی

روسای مراکز تحقیقاتی که به انتخاب و تایید شورایعالی مرکز رسیده اند به عنوان ناظر ارشد هسته های تحقیقاتی تعیین می شوند. بدیهی است که روسای مراکز بطور سالانه موظف به ارائه گزارش و مراحل پیشرفت کار به شورایعالی هستند. وظیفه سوپروایزر تایید و معرفی مسئولین هسته های تحقیقاتی به معاونت تحقیقات فناوری است. سوپروایزر در مرکز تحقیقات می تواند هسته پژوهشی را رد کرده و هسته جدید در مرکز تحقیقات تصویب نماید.

وظایف و مسئولیتهای محوله مسئول هسته پژوهشی

پژوهشگر ارشدی است که کلیه فعالیتهای هسته پژوهشی شامل تعریف عنوان، خطوط پژوهشی، عناوین پروژه های مرتبط، کلیه تعهدات مالی، زمانبندی، تعیین و معرفی پژوهشگران مرتبط با هسته و محصول قابل انتظار را تعیین و مسئولیت آن را بعهده می گیرد. مسئول هسته عضو رسمی و قطعی شورای پژوهشی مرکز خواهد بود. بدیهی است که سوپروایزر هسته موظف به انتخاب تنها یک نفر جهت معرفی به عنوان مسئول هسته است. انتخاب یک نفر جهت چند عنوان هسته پژوهشی مقدور نیست.

وظایف و مسئولیتهای محوله دستیار هسته پژوهشی

مسئول هسته پژوهشی موظف است یکی از پژوهشگران شاغل در مرکز تحقیقاتی را بعنوان دستیار هسته پژوهشی انتخاب و به تایید رئیس مرکز به عضویت شورای پژوهشی مرکز در آید. دستیار پژوهش نزدیکترین فرد به مسئول هسته در اداره هسته است که آخرین و به روزترین اطلاعات علمی و فنی را در زمینه عنوان هسته مربوطه داشته و باید چارچوب فعالیتهای علمی مرکز در قالب خطوط پژوهشی را رصد نموده و نتایج را در اختیار مسئول هسته قرار دهد. بدیهی است در صورت هر گونه تغییر و جابجای مسئول هسته کلیه مسئولیتهای هسته به دستیار منتقل خواهد شد.

وظایف و مسئولیتهای محوله اعضای گروه هسته پژوهشی

مسئول هسته می بایست در جهت نیل به هدف تعیین شده در هسته پژوهشی در قالب خطوط تحقیقاتی و پروپوزال های تعریف شده هر چند نفر پژوهشگر و از هر محل ممکن را به عنوان گروه پژوهشی معرفی نماید. کلیه تعهدات مرتبط به اعضای گروه به عهده مسئول هسته بوده و دانشگاه و مرکز هیچگونه تعهدی به افرادی که از خارج از دانشگاه به هسته دعوت می شوند

ندارد. بدیهی است که تعهدات دانشگاه به افراد شاغل در دانشگاه مبتنی بر قراردادهای و احکام صادره است و هر فعالیتی که در قالب هسته های پژوهشی که علاوه بر وظایف مندرج در احکام فرد باشد بر عهده مسئول هسته است.

نحوه انتخاب و وظایف محوله شورای پژوهشی مرکز تحقیقات

شورای پژوهشی در مرکز تحقیقات متشکل از رئیس مرکز تحقیقات، معاون پژوهشی، مسئولین هسته های پژوهشی و دستیاران هسته ها بوده و اگر شخصی به غیر از این مجموعه تقاضای عضویت در شورا را داشته باشد لازم است شرایط ۱ مقاله یا ۲ طرح تحقیقاتی در ۳ سال منتهی به آغاز به کار شورایی در مرکز تحقیقات را داشته باشد. وظیفه این شورا نظارت بر روند فعالیت هسته پژوهشی خواهد بود. حداکثر نفرات عضو در این شورا **۱۵ نفر** می باشد.

محصول

منظور از محصول در این فرایند دستاورد علمی، چاپ کتاب، گایدلاین، شرکت دانش بنیان و یا ارائه راهکارهایی مبتنی بر پژوهشی در جهت رفع مشکل در جامعه، اختراع، نوآوری و یا هر محصول دیگر تجاری که به نوعی خریدار داشته باشد.

واحد ترجمان دانش در مرکز تحقیقات

رئیس مرکز تحقیقات موظف است برای حفظ و انتشار کلیه دستاوردهای پژوهشی هسته های پژوهشی واحد ترجمان دانش مراکز را فعال سازد. واحد فوق موظف به ارائه خدمات برابر به کلیه هسته های مرکز تحقیقاتی مربوطه است. در این واحد معاون پژوهشی مرکز تحقیقات مسئول ترجمان دانش در مرکز بوده و موظف است کلیه فعالیتها از قبیل نظارت بر محصولات هسته های پژوهشی را زیر نظر سوپروایزر بر عهده گیرد.

شرکتهای دانش بنیان

مراکز تحقیقاتی می توانند توسط اعضای مرکز تحقیقات شامل رئیس مرکز، معاون پژوهشی، مسئولین و دستیاران و دیگر اعضای مرکز تحقیقات شرکتهای دانش بنیان را به نام مرکز تحت نظارت مرکز رشد دانشگاه راه اندازی کرده و محصولات نهایی هسته ها را به نمایش بگذارند.

پذیرش نیروی انسانی (هیئت علمی پژوهشی)

متقاضیانی که خواستار گذراندن تعهدات در قالب هیات علمی پژوهشی می باشند، می بایست درخواست شخصی خود را به ریاست مرکز ارائه دهند. مرکز مربوطه پس از بررسی درخواست مذکور با معاون پژوهشی دانشگاه مکاتبه و سپس آن معاونت با دبیرخانه هیات اجرایی جذب مکاتبه می نماید. دبیرخانه پس از دریافت درخواست، فایل های خاص تشکیل پرونده را به متقاضی تحویل داده که نسبت به تکمیل آنها اقدام خواهد کرد. پس از تحویل مدارک مورد نیاز به دبیرخانه جذب کارشناسان امور دبیرخانه کلیه سوابق محل تحصیل و اشتغال متقاضی را از سازمانهای محل اشتغال یا تحصیل فرد دریافت میکنند و پرونده را جهت طرح در کارگروه بررسی صلاحیت عمومی و هیات اجرایی جذب ارائه خواهند نمود. پس از موافقت کمیته های مذکور پرونده جهت تایید نهایی به مرکز امور هیات علمی وزارت متبوع ارسال میگردد. که پس از دریافت پاسخ از مرکز امور هیات علمی با نظر موافق، جهت استحضار ریاست محترم دانشگاه و ارجاع به معاونت توسعه و اعلام شروع به کار متقاضی اقدام میگردد. پس از تصویب هسته های پژوهشی در مراکز تحقیقاتی بررسی درخواستهای مراکز مطابق با سوابق نیروی مورد نیاز با هسته های پژوهشی به عهده کمیته جذب نیروی انسانی خواهد بود به عبارتی، از این پس درخواست افرادی مورد قبول واقع خواهد شد که سوابق علمی آنها حاکی از توانمندی فرد برای کمک به حل مسئله ای در هسته تحقیقاتی باشد.

پذیرش دانشجویان دکتری مبتنی بر پژوهش

پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی پژوهشی در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه بدین صورت است که ابتدا متقاضیان مدارک مربوطه براساس آئین نامه وزارت متبوع را به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه طی فراخوان اعلام شده از سوی دانشگاه ارسال نموده، سپس مدارک ارسالی توسط کارشناس مربوطه در معاونت تحقیقات که به منزله دانشکده خواهد بود بررسی و تایید می گردد. سپس مدارک تایید شده به مراکز تحقیقاتی دارای مجوز ارسال نموده و در طی فرایند مصاحبه علمی در مرکز تحقیقات تاییدیه از سوی مرکز به معاونت ارسال شده و به وزارت متبوع جهت صدور مجوز ثبت نام این دوره اعلام می گردد. پس از تصویب هسته های پژوهشی در مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه پذیرش دانشجو در این مقطع تحصیلی مبتنی بر

اهداف هسته های پژوهشی مراکز تحقیقاتی خواهد بود. دوره تحصیلی این افراد می بایست مبتنی بر پژوهش باشد و از این پس تنها به افرادی اجازه ورود به دوره داده خواهد شد که ارتباط موضوع پایان نامه و فعالیت‌های او با هسته پژوهشی روشن و کامل مشخص شده باشد.

تجهیزات

اخذ درخواست تجهیزات در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه بدین صورت است که ابتدا درخواست خرید تجهیزات ارسالی از سوی مرکز تحقیقات با مهر و امضای رئیس مرکز که در این شیوه نامه سوپروایزر هسته های پژوهشی معرفی گردیده، توسط کارشناس مربوطه در معاونت تحقیقات و فناوری بررسی شده، سپس در کمیته ای با عنوان کمیته تجهیزات با حضور صاحب نظران بررسی و تصمیم گیری نهایی به عمل می آید. لذا با تصویب هسته های پژوهشی در مراکز تحقیقاتی از این پس دریافت درخواست تجهیز در قالب هسته مربوطه خواهد بود. کلیه درخواستهای خرید ادوات و تجهیزات صرفا در راستای فعالیت‌های هسته پژوهشی مربوطه بررسی و ترتیب اثر داده خواهد شد. و مسئول هسته باید طرح توجیهی خود را برای خرید تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی و پزشکی به همراه درخواست خود ارسال نماید.

تألیفات

هر گونه تألیف در مراکز تحقیقاتی اعم از چاپ مقاله، کتاب و ... در راستای اهداف هسته های پژوهشی بوده و در کمیته انتشارات و کمیته های مربوطه تنها به محصولاتی مجوز داده خواهد شد که بر این اساس تدوین شده باشند.

نحوه درج افیلیشن

اعضای محترم هیئت علمی مراکز تحقیقاتی جهت کسب امتیاز ۱۰۰٪ مقاله به نام مرکز تحقیقات موظف به اجرای دقیق ذکر نام مرکز براساس آئین نامه مصوب ارزشیابی وابسته به وزارت متبوع می باشند. در غیر اینصورت امتیاز مقالاتی که فاقد این مشخصه باشند صفر منظور می گردد.

- نام مرکز تحقیقات، نام دانشگاه علوم پزشکی (Sciences Medical of University/سازمان) نام شهر،

Iran

تبصره: در صورتیکه محل استقرار مرکز تحقیقاتی در بیمارستان باشد می توان نام بیمارستان را پس از نام مرکز تحقیقاتی قید نمود. عدم درج نام بیمارستان سبب کسر امتیاز نخواهد شد.

*قابل ذکر است همچون سنوات گذشته در مواردی که نویسنده یا نویسندگان بیش از یک آدرس را ذکر کرده باشند(و هر دو مرکز مورد ارزشیابی سالانه این معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع قرار بگیرند)، **تنها به نخستین مرکز** امتیاز تعلق می گیرد. به عنوان نمونه:

Cardiovascular Research Center and Electrophysiology Research Center,
Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar abbas, Iran.

تنها به مرکز تحقیقات Cardiovascular Research Center امتیاز تعلق خواهد گرفت.

در مواردی که نخستین آدرس ذکر شده مربوط به مراکز، دانشگاهها یا موسسات علمی پژوهشی خارج از کشور و یا مراکز و دانشگاههای داخلی باشد که توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت مورد ارزیابی قرار نمی گیرند و آدرس استاندارد مرکز تحقیقاتی(شرکت کننده در ارزشیابی) بعنوان آدرس دوم ذکر شده باشد به مرکز تحقیقات در جایگاه خود امتیاز تعلق خواهد گرفت. به عنوان نمونه:

Bandar abbas Azad university and Cardiovascular Research Center,
Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar abbas, Iran.

*به مرکز تحقیقات قلب امتیاز تعلق خواهد گرفت.

لغو هسته ها و ایجاد هسته جدید در مرکز تحقیقات

در هر مرکز تحقیقات این قابلیت وجود خواهد داشت تا اگر به هر نحو هسته پژوهشی مصوب مرکز تحقیقات از دستور کار خارج شده باشد با تایید سوپروایزر آن هسته پژوهشی لغو و هسته پژوهشی جدید با همان مشخصات که در بالا اشاره شد در مرکز تدوین و در مراحل تصویب قرار گیرد.